



Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-595324-p0001-3

DFG



12937.

AUXILIO

D. O. M.

Disputationem, hanc

DE

# CRIMINE LÆ- SÆ MAIESTATIS.

PRÆSIDE

Dn. VVOLFGANGO HIRSCHBA-  
CHIO J.U.D. ET IN CELEBER-  
rima Academia VVitteber-  
gensii Codicis P.P.

*In auditorio Ictorum publicè  
proponit*

JOANNES JUSTINUS MENIUS Predantissimum atq; Lebti.  
Fr. Gottofredum Reutterum  
Cardi. fauterem nūm sono  
ad publicam oppositionem a-  
mittat Ap.  
JENENSIS

ad diem 27. Novembris.



VVITEBERGÆ

Hæredes Laurentij Seuberlichij excudebant,

ANNO M. DC. XIII.

33.

1613

463

4



VIRIS

*Magnificis, Amplissimis, Clarissimis  
& Consultissimis*

VIRGILIO PINGIZERO  
Ordinario  
ORTOLPHO FOMANNO

Dno. Seniori

DOMINICO ARUMÆO  
JOANNI SVEVIO  
PETRO THEODORICO

J. U. Doctoribus, Professoribus Publicis in  
Inclita Academia Jenensi, Dicasterij, ac Judicij  
provincialis ibidem assessoribus dignissimis,  
mæcenatibus suis magnis, & Præcepto-  
ribus multis nominibus hono-  
randis,

*hoc exercitium legale*

In gratæ mentis signum & per-  
petuæ observantiæ testimonium

*inscribit offert & dedicat*

Ioannes Iustinus Menius.

# DE CRIMINE LÆSÆ MAIESTATIS.

Thes. I.

Ajesta aut est Divina aut humana  
aut k. Gazaros C. de baret. & Manich. l. non distinguemus  
32. S. sacerdotio 4. ff. de recept. arbitr. c. vergentis extr. de  
baret. Bald. conf. 9. in pr. vol. i. Damboud. pract. crim. c.  
60. per tot. Gomez, lib. 3. var. resol. c. 2. n. 1. avus meus  
maternus Ioannes Schneidv. ad S. publica autem 3. n. 2.  
Instit. de public. judic.

2. Quamvis autem illius offensio plerumq; occulte fiat c. ut no-  
strum §. porro, ut Ecclesiast. benef. sine diminut. confer. c. sicut de Simon. Ioane  
Berberius in viator. jur. Civil. par. i. rubr. 1. v. 3. Damboud. d. c. 60.

n. 7.

3. Occultorum autem & secretorum solus Deus & cognitor &  
judex sit, neque horum cognitio ad forum humanum pertinet,  
c. erubescant inf. dist. 32. juncta ibi gl. notab. in verbo secretorum. Berber. &  
Damboud. dictis locis.

4. Manifestam tamen blasphemiam ultimo coerceri suppli-  
cio requirit jus Divinum, confirmat humanum, dictat ra-  
tio. Hæc agere sub crimine blasphemie. Criminibus continetur. à Sodomy.

5. Ius Divinum Levit. 24. ubi dicitur, homo qui blasphemave-  
rit nomen Domini morte moriatur, & eductum extra castra o-  
mnis multitudo populi lapidibus obruet, & ita factum esse in  
in quodam blasphemo ibidem narrat Moyses.

6. Ius humanum: Nov. 77. c. 1. §. 1. ibi, qui ipsum Deum blasphe- ob. c. cum ap. 23.  
mant digni sunt suppicia sustinere & §. 2. ibi & ultimis subdere j. s. dñm huius mortis  
suppicijs. Argutos illos, qui dd. versiculos. Nov. 77. tantum de  
Sodomia accipiunt satis refutat Damboud. d. c. 60. n. 15. & 16.

7. Ratio: Qui enim temporalem lædit & offendit majestatem,  
ejus pœna est animæ amissio, & memoria rei etiam post mortem  
damnatur. §. publica. Instit. de public. judic. Ergo multò magis ejus, qui  
offendit Divinam. Quia quo gravius est delictum, eo gravius et-  
Hæc agere sub criminibus continetur. à Sodomy. Ac. 2notandum circa f. jam  
24. q. 3. e. c. 2xii. 29. c. 2. w.

- am punitur, quoniam pæna delicto debet esse conformis l. ref*pi*-  
ciendum ff. de pæn. Iam longe gravius est æternam quam tempora-  
lem offendere majestatem, auth. Gazaros C. de hæret. & Manich. 10. 97. c. 5. i. vnde usq*ue*  
8. Merito itaq; Daniel Moller. par. 4. Const. Elect. const. 1. n. 6. conque  
ritur de lenitate Gregorij Papæ, qui nullum aliud supplicium in  
blasphemantes constituit, quam ut per paucos dies publicè in pa-  
ne & aqua pænitentiam agerent ante fores templorum, secun-  
dum formam c. 2. ext. de maled. 5. 12. neq; hoc facit Moller. sine ratio-  
ne. Cum enim Papa se DEI vicarium in terris & legis ejus custo-  
dem profiteatur, præ alijs omnium acerrimè contra Deum blas-  
phemantes punire, nec à lege domini, quæ morte illos multari  
jubet, recedere oportebat. V. c. 5. q. 1. per capitulum 22. q. 1. Gal. 1. v. 8 v. 9  
9. Majestas humana olim quidem læsa dicebatur, quando  
aliquid contra populum Rom. ejusve securitatem committeba-  
tur l. 1. §. 1. l. 2. 3. 4. 6. 10. 11. ff. b. t.  
10. Verum cum populus Romanus omnem suam potestatem  
& Imperium in Imperatorem transtulerit l. 1. ff. d. Const. princip. l. 1.  
§. sed in hoc studium. vers. Cum enim lege antiqua C. de vet. jur. enud. l. 2. §.  
novissime in f. ff de O. I. §. sed & quod. 6. Inst. de I. N:G. & C. l. un. in pr. ibi.  
regimentis Reipub. ad Imperatorem perpetuo translatis ff de of-  
fic. præf. prætor.  
11. Ideo hodie hoc crimen propriæ tantum committitur adver-  
sus Imperatorem, ejusve securitatem Harpr. ad §. publica autem 3. n. 9.  
Inst. de publ. jud. Fachin. 9. contr 32. VVes. par. bīc. n. 3. & 4. Vult. lib. 1. Iu-  
rispr. c. 47. Gomez. 3. variar. resol. c. 2. n. 10. Paul. 5. sent. 29.  
12. Quid de liberis civitatibus statuendum docent Gomez. d. n.  
10. Clar l. b. 5. sent. §. læsa majestatis crimen. n. 3. Damhoud. pract. crim. c. 62.  
n 1 Roland. à Vall. conf. 88 n. 2. vol. 2. Treutl. vol. 2. disp. 32. th. 1. lit. b.  
13. Nec tamen à quovis, sed à solo cive Rom. Clem. pastoralis §. rut-  
sus ubi gl. & Canonistæ. de sent. & rej. jud. Ratio est. Quia subditus na-  
turali jure tenetur ad obedientiam principi suo, non sic non sub-  
ditus, qui eam majestatem revereri non tenetur, cui subditus non  
est Bald. in l. 11. C de fals. mon. Boër. tract. de sedit. §. præsuppono etiam n. 2.  
Clar l. b. 5. sent. §. læsa majestatis crimen. n. 6. & 7. Hieronym. Gigas tract. de  
crimine læsa majest. lib. 1. rubr. qualiter & à quib. crim. læsa majest. committ.  
quest. 68.  
14. Cujus appellatione cōtinetur quoq; Provincia civitas, pagus,  
alia-

si aliquid contra Imperatorem vel Imperij Romani prosperitatē machinentur l. quisquis §. in pr. C. b. t. Constit. Henrici VII. Imperatoris ad reprimendum §. ad hoc si quā communitas corpus in Extravagant. Decian. tract. crim. lib. 7. c. 8. n. 8. & seqq. Gigas d. tract. rubr. de Rebellib. quæst. 12.

15. De Clerico, cum iſ à Iurisdictione seculari sit exemptus dubitatur, sed quoniam & hic est de districtu & provincia sui principis, affirmativè respondet Tiber. Dec. d. tract crim lib. 7. c. 8. n. 6. Gigas d. tract rubr. qualiter & à quibus crim. læsæ majest. comm. quæst. 63. Immissendo enim se enormitatibus privilegium amittit Ipso namque facto se privat[italia faciendo] gl. c. perpendimus lit. d. de sentent. excom.

16. De populo confœderato hoc negandū. Quia confœderatio subjectionem non induit c. ex parte abbatissæ Extr. de privileg. l. non dubito 7. in pr. & § 1. in pr. ff. de captiv. & postlim. revers.

17. Ut & de Rege, Principe, Comite, Barone vasallo Imperatoris, Romano tamen Imperio haud subiecto, ut communiter tenet, Dd. afferente Boss. de crim læs. majest. n. 106. & est proprius casus in clem. pastoralis §. deniq; juncto §. rursus de sentent. & re jud. c. ubi Pontifex negat Robertū potuisse in Imperatorem crimen majestatis committere, quia eo modo ipſi non subfuit, quippe domicilium suum non Imperio habens, nec originem inde trahens. Ac licet aliquo particulari jure, puta feudi vel delicti, quis efficiatur de foro alicujus principis, si tamen ratione originis vel domicilij ei non sit subditus non dicitur committere contra eum crimen læsæ majestatis, Iul Clar. d. § læsæ majestatis, n. 6. ubi addit se vidisse pluries ita judicari, refertq; exempla. Gigas d. rubr. qual:ter & à quib. quæst. 68. n. 2 Decian d lib. 2. c 8. n. 7.

18. Quid autem si Imperator Romanus adversus Pontificem insurgat? Affirmativam acriter defundunt Gigas d. rubr quæst. 2. Decian. d. c. 8. n. 1. Quiavero saltem nituntur testimonij Papæ in re & causa propria, merito hanc rejicimus opinionem, nec ullum jus, ullamve Imperium Papæ in Imperatorem concedimus. Elegans hujus rei exemplum refert Franc sc. Hittom. cap. 9 disput. feudal. ubi quidem Bonifacius Octavus ad Philippum Regem Francorum mittebat, significans se non modo spiritualem, verum etiam temporalem omnium regnum ac ditionum dominum esse, sibique ipsum quoq; Regem, etiam in temporalibus, subesse, hunc tamen

A 2 tur-

turbulentum Papæ Romanæ spiritum Philippus tolerare non potuit, quippe qui legatos non tantum toti plebi ludibrio exposuit, sed & infamia affectos, Romam remitti jussit, & ignominiose Papæ rescripsit, ut pluribus d. loco refert Hottom.

19. Majestatis crimen pro sui atrocitate modo perduellio appellatur, modo generis nomen retinet & majestatis crimen dicitur l. ult. ff. b. t. l. 31. § ult ff. de donat.

20. Sæpenumero tamen perduellionis crimen generis nomine designatur, & simpliciter majestatis crimen dicitur.

21. Perduellionis crimen ita propriè dictum est, cum quis hostili animo adversus ipsummet directo Imperatorem quid molitur.

22. Ejus pœnam incurrit qui vel personam Imperatoris offendere, vel ipsum de provincia sua aut ejus parte quadam hostiliter derubare laborat l. de minore §. 1. ibi, de majestatis crimine, quod ad personam principum attinet ff. de quest. l. quisquis. s. in pr. C. h. t.

23. Item qui vitæ Electoris Ecclesiastici & secularis, quo cunq; modo, insidiatur, per auream Bullam Carol. IV. tit. Von der Erzbischofss segen in gegenwerigkeitt eines Kœsers ubi omnis pœna, quæ ex perduellionis criminе ita propriè dicto convertitur in reum, statuitur quoq; in eum, qui de nece principis Electoris cogitat.

24. Principis securitate etiam continentur Consiliarij l. quisquis §. in pr. C. h. t. in quorum necem, qui aliquid molitur, non quidem perduellionis crimen propriè committit, sed quasi perduellionis, quod medium est crimen inter perduellionis crimen ita propriè dictum, & crimen majestatis, proprius tamen ad illud, quam ad hoc accedit.

25. Neq; necesse est hos semper in aula Cæsarea commorari, uti opinantur Cyn. & Salicet in d. l. quisquis C. h. t. Clar. lib. 5. sent. §. 1. & sae[m] majestatis n. 5: in f. Quia constitutio d. l. quisquis nihil aliud requirit, quam ut Consiliarius ille consistorio Imperatoris intersit, non quod semper lateri ejus adhærere debeat, modo cum opus fuerit consistorio Imperatoris intersit. Quod ergo lex simpliciter in aliqua causa non requirit, id necessario desiderari dicendum non est l. 5. in pr. ff. de probat. Nov. 18. c. 5. in pr. facit huc quoq; c. de cætero. c. ad audienciam in fin. extr. de cleric. non resid. in Eccles. Menoch. consil. 99. n. 79. & seqq. lib. 1.

26. Cir-

26. Circa consiliarios distinguunt Cravett, consil. 6, n. 79, tom. 1,  
Roland. à Vall. cons. 1, num. 32, vol. 3. Vesenb. cons. 57, n. 6. Martin. Laudens.  
tract. de crim. læs. majestat. quæst. 21. quo odio, an privato, an vero Imperatoris  
occidentur, hoc si ex equitate statuant, ipsis non erimus  
difficiles, de rigore vero juris an distinctio illa subsistat, non im-  
merito dubitatur. 1. Quia d. l. quisquis. 5. in pr. C. b. t. & c. si quis 6.  
q. 1. simpliciter loquutur de eo, qui nefariè de nece consiliariorum  
cogitat, unde conjectura sumi potest, quasi nec sententia Impera-  
toris sit, ut insidiæ illæ fiant odio in ipsum Cæsarem suscep-  
to arg. l. de pretio 8. ff. de public. in rem act. 2. Quia in l. 1, §. 1. vers. ejusve ope-  
ra consilioff. b. t. Vlpian. simpliciter scribit, majestatis crimen  
contrahere hunc quoq;, qui curat, ut aliquis magistratus populi  
Romani occidatur, omissa distinctione, an odio fiat ipsius ma-  
gistratus vel totius populi Romani. 3. Propter l. 1, §. quod autem  
prætor. 3. ff. de aleator. 4. arg l. 1. § usq; adeo. 5. & l. si quis servum 26. ff.  
de injur. 5. accedit autoritas Bald. & Innocent. in c. 1. de offic. deleg.  
qui dicunt, privatam inimicitiam non excusare aliquem à crimi-  
ne læsæ majestatis. Hancq; sententiam, tanquam veritati magis  
consonam tenet Clar. d. §. læs. majest. n. 5. Tiber, Decian. d. lib. 2. c. 4. n. 3.  
& 4. Damboud. pract. crim. c. 62. n. 7. & ita in facti contingentia con-  
fuluisse Rubeum consil. 145. refert d. loco Clar.

27. Quamvis affectus sine effectu alias tam graviter non puni-  
tur, in hoc tamen crimen propter sceleris atrocitatem sola affe-  
ctio arbitraria poena punitur l. quisquis. 5. in pr. vers. eadem enim severitate  
C. b. t. aurea Bulla Carol. IV. tit. Von der Erzbischöfse segen / Peinliche  
Halsgerichts Ordnung / Carol. V. cap. 128. §. Eosich jemandt. c si quis cum  
militibus. 6. q. 1. Sic Cis. pro Milon, postquam demonstrarat Clodij ser-  
vum cum sica fuisse ad occidendum Pompejum, in quo tum salus  
Reipub. recumbebat, subdit: Nisi quia res perfecta non est, ideo  
punienda non fuit, quasi exitus rerum, non hominum consilia  
vindicentur: Minus dolendum fuit re non perfecta, sed tamen  
puniendum certe nihilominus: In sola tamen cogitatione vel  
voluntate tam dirum rigorem exercendum nolunt Iurisconsulti,  
sed in conatu h. e. in voluntate, quæ jam in actum deduci cepta,  
sceleris non dubium vel incertum, sed manifestum indicium fa-  
cit Clar. d. §. læsæ majestatis n. 15. Menoch. de arbitr. judic. cas. 360. n. 24.  
Damboud. pract. crim. d. c. 62. n. 10. Decian. d. lib. 7. c. 35. Har-  
precht. ad §. publica autem. 3. n. 37. Institut. de pub. Judic. Ideoque Virgil.  
quas

quos 6. *Eneid.* apud inferos torqueri meminit, non solum auso  
fuisse, sed & perpetrasse scelera scribit:

Ausi inquit, immane nefas ausoq; potiti,

28. Similiter huic criminis obnoxius censetur ille qui scit con-  
jurationem aliquam contra Imperatorem ejusve statum, nec eam  
revelat l. 5. § 6. juncta l. 3. C. b. t. Nov. 117. c. 8. vers. si contra Imperium  
cogitantibus Lutrum 6 ff. ad L. Pompej. de parricid. l. culpa caret 50. ff. de  
R. I. c. quanta 47. extr. de sent. excom. c. dilecto filio 6. vers. & quidem cum  
liceat cuiuslibet de sent. excom. in 6. Martin. Laudens. tr. de crim. laes. majestat.  
quest. 13. Gomez var resol. tom. 3. c. 2. n. 8. Bärt. ad l. utrum 6. n. 3. ff ad L.  
Pompej. de parricid. Dyn. ad c. non est sine culpa. n. 4. de R. I. in 6. Vivius lib.  
2. opin. no. 246. ubi ait hanc esse communem. ob. 1. q. 3. de pen. q. 2. m. 1. c. 1. f. 1. l. 1. de pen. 1.

29. Sacerdos vero, cui ex confessione de hoc criminis constat,  
sigillum confessionis aperire, illudque quod ex confirente audi-  
vit revelare nec potest nec debet Dn. Luther. in colloq. suis German. c.

I 4. Von der Beicht vnd Absolution quest. Ob ein Diener des  
Worts; ibi. Es ist mir nichts gebeicht/ sondern dem Herrn  
Christo/ vnd weil es Christus heimlich hält/ so sol ichs auch  
heimlich halten/ vnd strack's sagen/ Ich habe nichts gehö-  
ret/ hat Christus was gehöret so sage ers. Rationem hanc  
redit Heronym. Gigas d. tract d. crim. laes majest. rubr. qui accusar. poss.  
crim. laes. majest. quest. 18. Quia in Sacramentis, id, quod exte-  
rius geritur, signum est ejus, quod geritur interius, ideo, sicut  
Deus homini confitenti regit peccatum interius, ita & sacerdos  
exterius celare debet, adde c. Sacerdos 2. de pœnitent. dist. 6. Præterea  
nonne secretum fuit? ergo celare debuit c. de forma 22. q. 5. sub ex-  
communicationis quoque pœna, ne confessionem sibi factam  
propalent, Sacerdotibus mandatur c. omnis utriusq; sexus, vers. caveant  
& ibi gl. in verbo deponendum de pœnit. & remiss. Gail. lib. 1. obs. 110 n. 8.  
Menoch 2. arbitr. judic. cent. 5. cas. 414. Imo d. loco concludit Gail.  
etiamsi judex deferret juramentum Sacerdoti de veritate dicen-  
da, tali casu sacerdotem licet jurare se nihil scire. Quia quod  
scit, non scit ut homo, sed ut Deus c. dilectus ibi Panormitan. extr. de  
Excess. prælat. Luther. alleg. loco. in verb. Ist sie absolviri da weis Ich  
D. Martinus nichts vmb / sondern Christus weis es / mit wels  
chem sie geredt / denn ich höre nicht Beichte / absolvire auch  
nicht/ sondern Christus.

30. Hacten

30. Hactenus de perduellionis & quasi perduellionis crimen,  
nunc de crimine majestatis Speciali.

31. Est autem crimen majestatis speciale, cum quis civis Romanus alio quam perduellionis vel quasi perduellionis animo in Imperatorem quid dolose machinetur. l. ult ff. b. t.

32. Hujus generis sunt, qui absq; Imperatoris jussu bellum gerunt, delectum habent exercitum comparant 1. l. 3. ff. b. t. l. unic. C. ut armor. usus inscio principi interdict. sit. c. quid culpatur 4. 23. q. 1. l. neminem 12. C. de re milit. 2 Quia gravissime in eo læditur majestas, quando jus vindicandi aut puniendi, quod ipsi debetur, privatus sibi assumit, & quasi superiorem non habeat, cui injuriam suam expōnere possit, propria autoritate ad ulciscendum festinat. 3 Nisi enim ad unum referatur nunquam quiescit Respubl. à turbis & bellis civilibus; quia nunquam deerit vel seditione a civitas, vel impatiens princeps, qui ex cogitatā verisimili quadam causā belli, laceſſere vicinum suum non audeat, sicq; tanto malo via aperiatur, quod in totius Reipubl. perniciem sæpè redundat, quod à Fabij Ambusti tribus filijs factum est, qui ad Gallos missi legati, in iuſſa arma capientes, toti Reipubl. funestum bellum pararunt. Hoc argumento ex Græcis, quicunq; illisint, dehortari conantur Aetolos, ne bellum Philippo inferant, apud Polyb. lib. 11. In præsenti quidem, ajunt, & vestrum & Macedonum exitium coniçimus, in futuro verò & de vestra, & aliorum Græcorum patria solliciti sumus. Quemadmodum enim, si quis sylvam semel accenderit, non amplius ad ipsius arbitrium fertur incendium, sed depascitur, quicquid apprehenderit, ventisq; regitur, Ad eum modum & bellum semel à nonnullis excitatum, injuste, singula, quæ incidunt, perdit, veluti à ventis inflatum.

33. Qui statuas Imperatoris conflant, qui statuas 6. ff. b. t. lapidibus aut alio modo offendunt, non tamen si fortuito lapide jactato eas attingant l. 5. §. 1. ff. §. b. t.

34. Insuper & hoc speciale majestatis crimen contrahunt, qui monetam evadunt l. 2. C. d. fals. manet, lib. 2. F. 1. 56. Decian. d. lib. 7. tract. crim. c. 23. n. 3. Treutl. vol. 2. disp. 32. th. 1. lit. e. aut probam adulterant d. l. 2. C. d. fal. mon. Peinliche Halsgerichts Ordnung/Car. V. art. III. (Vbi simul traditur quoq; modis adulteretur moneta) Monetæ namq; debet integritas queri, ubi & vultus noster in primis, B ait

ait Theodoricus apud Cassiodor.lib.7.var; Quidnam erit tutum si in  
nostra peccetur effigie? sit mundum quod ad formam nostræ se-  
renitatis adducitur: Claritas regia nihil admittit infectum. Nam  
si vultus cuiuslibet sincero colore depingitur, multo justius me-  
tallorū puritate principalis gratia custoditur. Hieronym. Giges. d. tract.  
rubr qualiter & à quib. quest. 62. Decian d c 23. Damhoud in pract. crim. cap.  
65.n 1. Salicet. in l penult. C. d fals. mon. Hisce & similibus medis. De  
quibus in l. 1.2.3 ff b.t.l. 1. C. de privat cancer. l.2. ubi gl. C. de his qui ad Ec-  
cles. config. l.2. bique gl. ff. de colleg. & corpor. crimen hoc cōmittitur.

35. Quibus nonnulli addunt maledictum, nonnulli detra-  
hunt, quod posterius nobis quoque placet. Titus Imperator  
sic dicere solitus est: Nemo me injuria aut contumelia afficerē  
potest, propterea, quod nihil ago, quod reprehendi mereatur,  
ea vero quæ falso de me dicuntur prorsus negligo, cujus imita-  
tione Imperatores in l. unic C. si quis Imper. maled. recte rescriperunt,  
maledicto crimen hoc neutiquam committi. Cujac. ad lib. 5. tit. 29.  
sentent. Paul. Gigas. d. tract. & rubr. quest 40. Tber Decian. d. lib. 7. cap. 50.

36. Cum crimen majestatis denudari publicē intersit, accusa-  
re illud possunt, qui aliās ad accusandum non admittuntur, ve-  
luti famosi milites, servi, mulieres. l. famosi 7. §. 1. & 2 ff. b. t. l. in  
questionibus 8. ff. eod. l. meminisse C. b. t. b. vix certis. de judic. l. pen. C. qui  
accusar. non poss.

37. Ac licet milites l. milites 8. C. de quest. l. 4. C. b. t. l. 3. §. 1. ff.  
de re milit. Cl. r. lib. 5. sent. quest. 64. n. 18.

38. Nobiles, Senatores l. Decuriones i 6. C. de quest. l. omnes 33. C. de  
Decur. l. severam. 10. C. de dignit. l. nullus. 4. vers. militiae vel generis. C. b. t.  
Clar. d. loco. n. 2.

39. Et Doctores, qui ijsdem privilegijs, quibus milites, gaudent,  
ut est communis Dd. opinio in l. milites de question. l. nullus 4. C. b.  
t. l. Medicos. 6. vers. exhiberi vel injuriam pati, ibid. gl. C. d. profess. & medic.  
à tortura specialiter legibus excepti reperiantur Iacob. de Belviso lib.  
3. pract. crim. c. 4.

40. In læsæ majestatis tamen criminе, utpote atrocissimo, pri-  
vilegia eorum cessare, illosq; tormentis subjici posse constitutum  
est! si quis 3. l. nullus. 4. C. b. t. l. 10. §. 1. ff. de question. l. proditores 7. ff.  
de remilit. Hippolyt in pract. crim. §. expedita n. 27, & seqq.

41. Pœna hujus criminis est capitale supplicium l. 5. C. b. t. §. 3.  
In l. de publ. c. judic.

42. Quod

42. Quod pro circumstantijs & varietate legum, Edictorum,  
variè imponitur. De jure Saxonico rei hujus criminis rota percu-  
tiebantur Landtrecht. lib. 2. art. 13. quæ tamen poena non utendo  
abrogata est, & in ejus locum sectio in partes, eminentioribus lo-  
cis suspendendas, in Germania successit Peinliche Hafsges-  
richts Ordnung/ Car. V. art. 134.

43. Omnia insuper rei bona fisco applicantur 1 ult. ff. h t l quis-  
quis 5. in fin pr. 1. 6. 7. & ult C. h. t. Nov 134. cap. ult. in fin. Et auch bona da-  
matorum C. de bon. prof. ript. seu damnat. aur. Bull. Carol. IV. c 24 S. Wer  
mit Fürsten. p. 3. O. Carol. V. cap 218. Clar d. S. laſe majestatis. n. 9.  
Etiā ea, quæ post commissum hoc crimen acquisivit. Harpr. ad S.  
publica autem 3. n. 81. de publ. judic.

44. Feudum vero neutquam, sed illud vel ad dominum rever-  
titur, vel ad agnatos pro natura feudi, transfertur. 1. Quia haec  
feudi causa est, ut id ex culpa amissum, vel ad dominum transeat  
vel ad agnatos tit. 24 § den. q. & tit 37. in pr lib. 2 F. 2 Quando  
enim publicantur alicuius bona, ad fiscum non pertinent ea con-  
demnati bona, quæ jure singulari ad hæredem vel alium transe-  
unt. 4. ff. de jur. Patron At jure singulari feudum transit ad filios  
vel agnatos Vasalli primi acquirentis, ipsiusq; domini conceden-  
tis 1. 14. S. si capitanei. ibi per investitaram patris, F. 1. 3. propter  
e felicis S si qua vero feuda de pœn. in 6. adde ordin. Cam. Imper. par. 2. tit. 9. S. 2.  
vers. Auch die Lehrt. Martin, Laudēs tr de crim. laſe majest. quæst. 15. Gig.  
tract. eod. rubr. de pœn. committ. crim. laſe majest. quæst. 5. Hartm Pist. lib. 2. quæst. par. 1. quæst.  
15 n 2. & 8. Gail lib. 2. de pac. publ. c. 14. Harpr. ad d S 3. Inst. de publ. Judic. n. 83.

45. An Emphyteusis cum Allodialibus vindicatur? Vide Gi-  
gante d. rubr. d. pœn. committ. crim. laſe majest. quæst. 6. Fachin. 9. contr. 53.

46. Dubium longe maximum est inter Dd, an statim commisso  
delicto, ipso jure amittat reus dominium bonorum, an vero sen-  
tentia demum condemnatoria subsecuta? Prius affirmarunt Des-  
cian. d. lib. 7. c. 40. n. 6. Clar. d. S. laſe majestatis. n. 9. Coler. de process ex-  
cut. par. 1. c. 3. n. 48. Nicolaus Boërius decif. 277. n. 12. Cum multis ibi relat. Posterioris defendunt Ant. Fab. lib. 7. conject. c. 20. Gigas d. rubr. de  
pœn. committ. quæst. 2. Gail. lib. 2. de pac. publ. c. 3. n. 15. Peregrinus de jur.  
fisci tit. 1. n. 171. Jacob. de Belviso lib. 3. pract. crim. c. 17. n. 3. quorum opi-  
nio juri magis consona videtur 1. Ut n. bona rei majestatis fisco vin-  
dicentur, judiciū exerceri debet lex judiciorū 20. ff. de accus. Non ergo  
ipso jure à tempore cōtracti criminis, sed lata demū sentētia, ad fiscū  
perinēt. 2. Quia expresse in 1 ult. C. h. t. dicitur, convicto demū reo

maiestatis, ejus bona successoribus eripi & fisco vindicari, antequam igitur reus convictus fuerit, bona ipsius ad fiscum non pertinent. 3. Propter textum §. per contrarium instit. de hered. quæ ab intest. defer. ubi traditur, quod filius rei perduellionis ipso jure suis heres sit patris, sed postea definere esse heredem, cum pater perduellionis judicatus fuerit. 4. l. quæsum. 15. in pr. ff. qui & a quib. manum. 5. per l. 22. in pr. ff. de jur. fisc. 6. Vbi enim non apparet expresse pœnam privationis ipso jure impositam, semper interpretatio sit, ut in ipsa privationis pœna imponenda, requiratur sententia, & non fiat ipso jure, ut tradit gl. in c. quicunq; verbo innotetur. de heret. in 6. Bl in auth. qui semel. C. quom. & quand. jud. ubi dicit, quod lex in dubio non dicatur quem damnare ipso jure, sed per senteniam judicis. 7. per rationem l. ult. C. de boni proscript.

47. Damnationem memoriæ pœnam quoq; hujus criminis esse suadent §. per contrarium. Instit. de hered. quæ ab intest. defer. l. majeſtatis. 6. C. b. t. Cum enim nemo sit tam sui contemtor, oſorve, qui non æternitatem nominis sperat, aut saltem honestam post obitum sui mentionem quærat:

Non omnis moriar, ait Poëta, multaq; pars mei vitabit Libitinam. Horat. 3 Od. 30.

Hanc quoq; pœnam statuerunt Imperatores, ut eō magis arceantur homines ab ejusmodi delicto. Plus autem est damnare memoriā defuncti, quam ejus bona publicare. Nam damnari defuncti memoria dicitur, cū nominatim perpetuæ infamie nota in uritur ut perpetuo de eō infamia conservetur; eaq; dánatio sic fieri consuevit, ut ejus, cuius dánabatur memoria, ex magistratu albo, nomen eraderetur, effigies & statuæ dejicerentur, titulique luto regerentur, expressa senatus autoritate Rævard. lib. 3. conjectur. cap. 16.

48. Pœna hujus criminis derivatur in filios (utpote in quibus paterni, hoc est, hereditarii criminis exempla metuuntur l. 5. § 1. C. b. t. ut quoq; charitas Iberorum parentes Reipubl. amiciores reddat, & ab hoc nefando scelere deterreat Menoch. consil. 99. n. 219. lib. 1. Tangit aliam rationem Alexander M. in oratione contra Hermolaum: ut magis sit morientium supplicium: Non oportet, inquit, vos scire, quid de his statuissem, quo tristiores periretis) Quia eos infamia paterna semper comitatur ad nullos honores, ad nulla sacramenta admittuntur, ut perpetua egestate & infamia

famia ferdentibus mors sit solatium & vita supplicium d. l. quis-  
quis. s. §. 1. C. b. t. aurea Bulla Car. IV. d. t. Von der Ertzbischoffe ses-  
gen in gegenwartigkeit eines Reysers / Harpr. ad d. S. 3. n. 47. Inst.  
de publ. judic.

49. Neq; in maternam, neque in avitam, neq; in aliorum  
propinquorum hereditatem succedunt, nec quicquam ex testa-  
mentis extraneorum capere possunt d. S. 1. l. 5. C. b. t. Harpr. d.  
loc.

50. Hereditatem vero illam maternam, avitam propinquo-  
rum & extraneorum à quâ filij perduellionis arcentur, non fisco

sed alijs successoribus cedere affirmamus cum Harpr. ad d. S. 3. n. 54.

ibid. relat.

51. Nec refert an natus vel nasciturus sit filius, per rationem,

ob quam filij in d. l. quisquis S. 1. puniuntur, quod videlicet præsu-

mantur patris imitatores futuri, quæ tam obtinet in filijs natis,

quam nascituris cum omnis filius, quocunq; etiam tempore sit

natus, portio fit viscerum paternorum; adde & illas rationes,

quæ supra in th. 49. adductæ. Covarr. 2. var. resol. c. 8. n. 5. Decr.

an. tract. crim. lib. 3. c. 41. n. 8. Gigas d. tract rubr. de pœn. quas filij incur-

patre comm. crim. lœs majest. quæst. 5.

52. Non item nepotes ob crimen perduellionis avitum pœ-  
nam ex ipsa sole, nas sustinent 1. propter d. l. quisquis. S. filij vero. 1. C. b. t. quæ tan-  
tum loquitur de filijs, non etiam nepotibus. Ergo quoniam

pœnalis est restringenda. 2. hocque eò magis, cum filij appel-  
latione propriâ nepotes non contineantur S. si quis filiabus 5. vers.

tæterum. Inst. qui test. tut. d. ar. poss. l. quod si nepotes 6. ff. de testam. tut.

Sed ex sola, eaque justa interpretatione & extensione quadam

l. 201. de V. S. 3. Tunc enim vel maximè appellatione filiorum

non continentur nepotes, quando verbum filius profertur cum

adjuncto, utpote quia dicitur filijs suis vel ejus ut dicit d. l. quis-

quis in verb. filijs quia tunc non comprehenduntur aliquo mo-

do nepotes Socin. in l. Gallus. ff. de liber. & posthum. 4 Quia sisym."

pœna traheretur ad nepotes, duplex inconveniens sequeretur.

Primo ex parte delinquentis, qui puniretur in filijs & in nepoti-

bus, & sic pœna traheretur ultra suos limites. Secundo & for-

tius ex parte filiorum, qui sine culpa plectuntur, punirentur du-

plici pœna. Primò pœnâ infamiæ & incapacitatis, quantum ad

se ipsos, secundo punirentur altera pœna graviori propter pœnitionem filiorum suorum, & sic pœnae severitas maximè temperanda in eo, qui non deliquit, extenderetur, quod revera esset contra omnem æquitatem & justitiam. Bart. in l. liberorum 220. n. 6. ff. de V. S.

53. Filias quoq; ut minus ausuras, Imperialis tuetur favor ac confidentia, quo circa pœnam infamiae, atque extraneorum bonorum incapacitatis ad easdem non protendimus d. l. quisquis § ad filias. C. b. t. Cum enim diversa ratio militet in filijs quam in filiabus, dispositum in illis non trahitur ad filias, hinc Bald in l. quicunque C. deserv. fugit, dicit, quod si statuto caveatur, ut filij rebellium expellantur de civitate ejusmodi statutum non extendi ad filias; quia cessat ratio. Neq; hic prætereundum quod notat gl. in l. si ita, in verbo natus ff. de injus. rupt. quod sub exheredatione filiorum non censentur esse comprehensæ filiae: Sic in proposito; sub exclusione filiorum ab hæreditatibus extranorum, non debent censeri filiae, cum specialiter exclusæ non reperianrur. Tandem huc facit quodd. l. quisquis. loquatur in proposito discretivè de filiabus & filijs: At ubiunque constitutio discretivè loquitur de filijs & filiabus, tunc quod dicitur de filijs nunquam extenditur ad filias Bald. in l. in multis ff. de stat. hom. Heronym. Gig. d. rubr. de pœn. quas filij incur. patre com. crim. laes. mœlest. Clar. d. § laesæ majestatis crimen n. 10.

54. Vxores nullum incommodum ex hoc mariti facinore sentiunt per d. l. quisquis. §. uxores sane. C. b. t.

55. Si à matre hoc crimen committatur, quærunt Dd. an filij ejus ijsdem pœnis, quas si pater admisisset sustinerent, subjiciantur? Affirmamus. Imperatores enim in d. l. quisquis C. b. t. utuntur verbo quisquis, quod tam masculos, quam fœminas complectitur l. i. ff. de V. S. & pronunciatio sermonis in sexu masculino ad utrumq; sexum plerumque porrigitur l. pronunciatio 159. in pr. ff. d. t. Quin etiam semper sexus masculinus fœmininum continet l. qui duos 62. in f. ff. de legat. 3. non tantum in favorabilibus, sed & in odiosis & pœnalibus l. ait. Divus 16. ff. de jur. fisc. l. qui domum 8. juncta l. 10. §. 1. ff. ad L. Iul. de adult. Nec video diversam rationem in matre quam in patre, idem ergo juris statuendum de matre, quod constitutum de patre. Clar. d. §. laes. majestat. n. 13. Harp. ad d. §. 3. n. 59. Inst. de publ. judic.

56. Du-

56. Dubio sane non caret illa quæstio : an salvam habeant liberi legitimam, cum bona patris ob perduellionis crimen confiscantur? Nobis negativa placet per sæpius allegatam l. 5. in fin. pr. C. b. t. in verb. omnia bona rei perduellionis fisco ad dici. iunctio § adfilias ejusdem l. 5. Cujac. lib. 6. observ. 23 Harpr. add. § 3. n. 63. & seqq. Inst. de publ. Iudic.

57. Filium ex delicto patris pœnam sentire audivimus, unde propter relationem videtur dicendum, patrem filio committente hoc crimen easdem pœnas debere sustinere, quas filius ob delictum patris, negativam tamen, tanquam rationi juris magis convenientem tuebimur. 1. Quia in patre cessat ratio successionis sanguinis improbat. 2. Dispositio enim d. l. quisquis. §. filij vero C. b. t. non modo est nova, sed & alij juris dispositioni contraria l. sancimus 22. C. de pœn. ut proinde strictè accipi debeat, de his tantum personis de quibus nominatim loquitur. 3. Maximè cum contineat quoq; d. §. filij vero odium irrationalis, dum filius ex facto patris punitur, ideo extra suos terminos extendi non debet. 4. Cum alias in causis pœnalibus benignior interpretatio facienda l. 155. § in pœnalibus. ff. de R. l. l. pen ff. de pœn. Salic. in d. l. quisquis. §. filij vero. Gig. d. rubr. de pœn. quas fil. incur. quæst. 22. Harpr. add. §. 3. n. 63. Inst. de publ. Iudic.

58. Simili modo quærenti: An condemnato perduellionis filio, pater ipsius legitimam fisco dare teneatur? negativè respondemus. Vivo enim patre legitima liberis non debetur Gigas, d. tract. rubr. de pœn. committ. crim. læs. majest. quæst. 9.

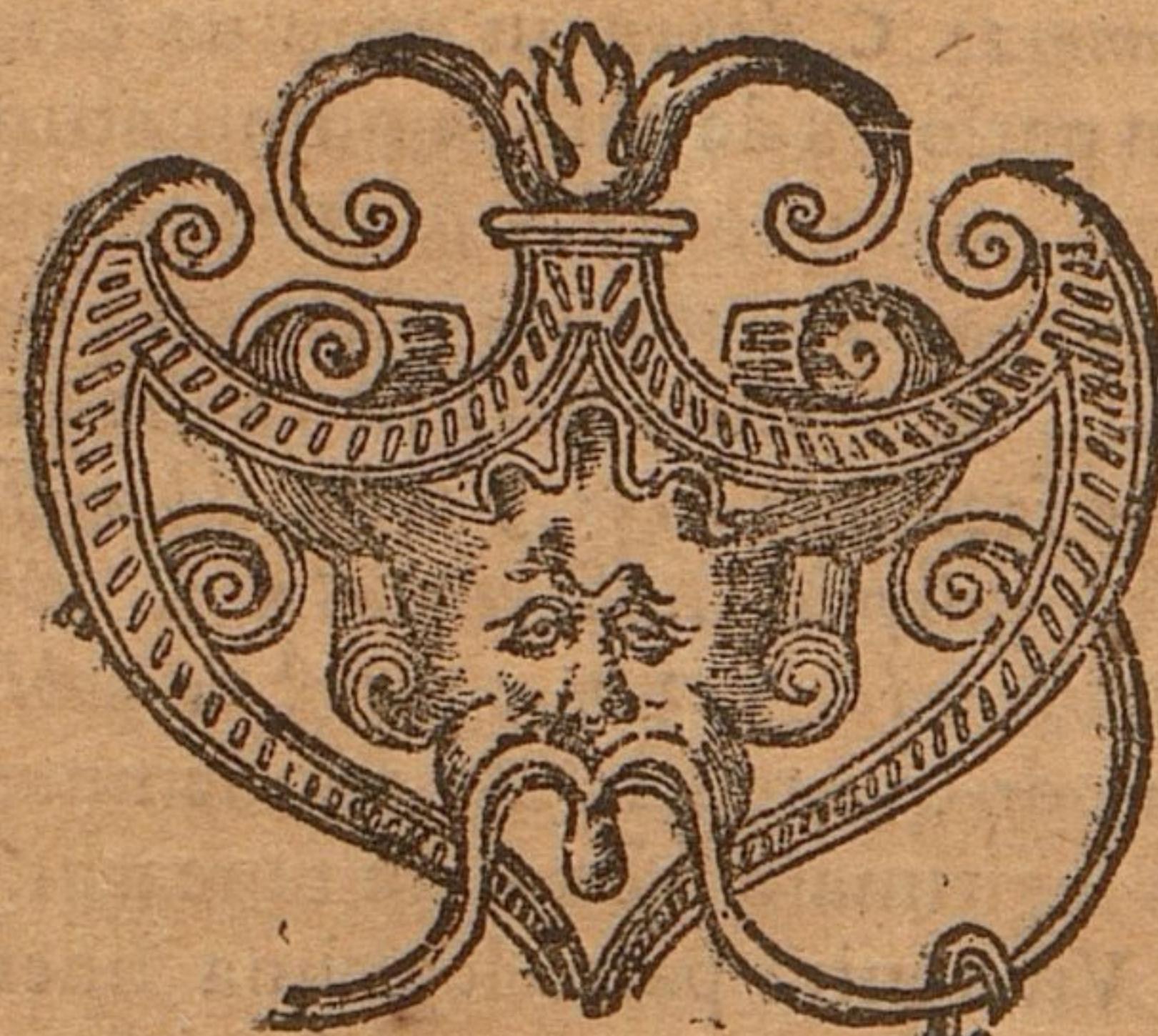
59. In quasi perduellionis criminе præter ipsum reum, obnoxij quoque pœnæ fiunt tum liberi ipsius rei, tum etiam qui pro reis quasi perduellionis apud Imperatorem inter venire audent d. l. quisquis. C. b. t.

60. Pœna criminis læsæ majestatis ita specialiter dicti [alia corporalis est, alia quandoq; bonorum.

61. Cognitio criminis hujus non ad solum Imperatorē quod voluit Gigas. d. tract. rubr. quis de crim. læs. majest cognosc. poss. Sed ad alium, etiam, competentem criminalis causæ judicē, pertinet l. Famosi 7. § hoe autē. 3 ff. b. t. ubi injungitur judicib. ut in causa et quæstione majestatis veritatē spectat, nō Imperatoris venerationē. l. p. C. b. t. permittitur judicibus ut etiā inconsulto & nescio Imperatore in re.

in reum majestatis fidicularum tormenta inferant adde *Constit.*  
Henrici VII. tit 1. in extravag. in verb. pro ut illi qui jurisdictioni pre-  
est , videbitur.

Moniti meliora sequemur.



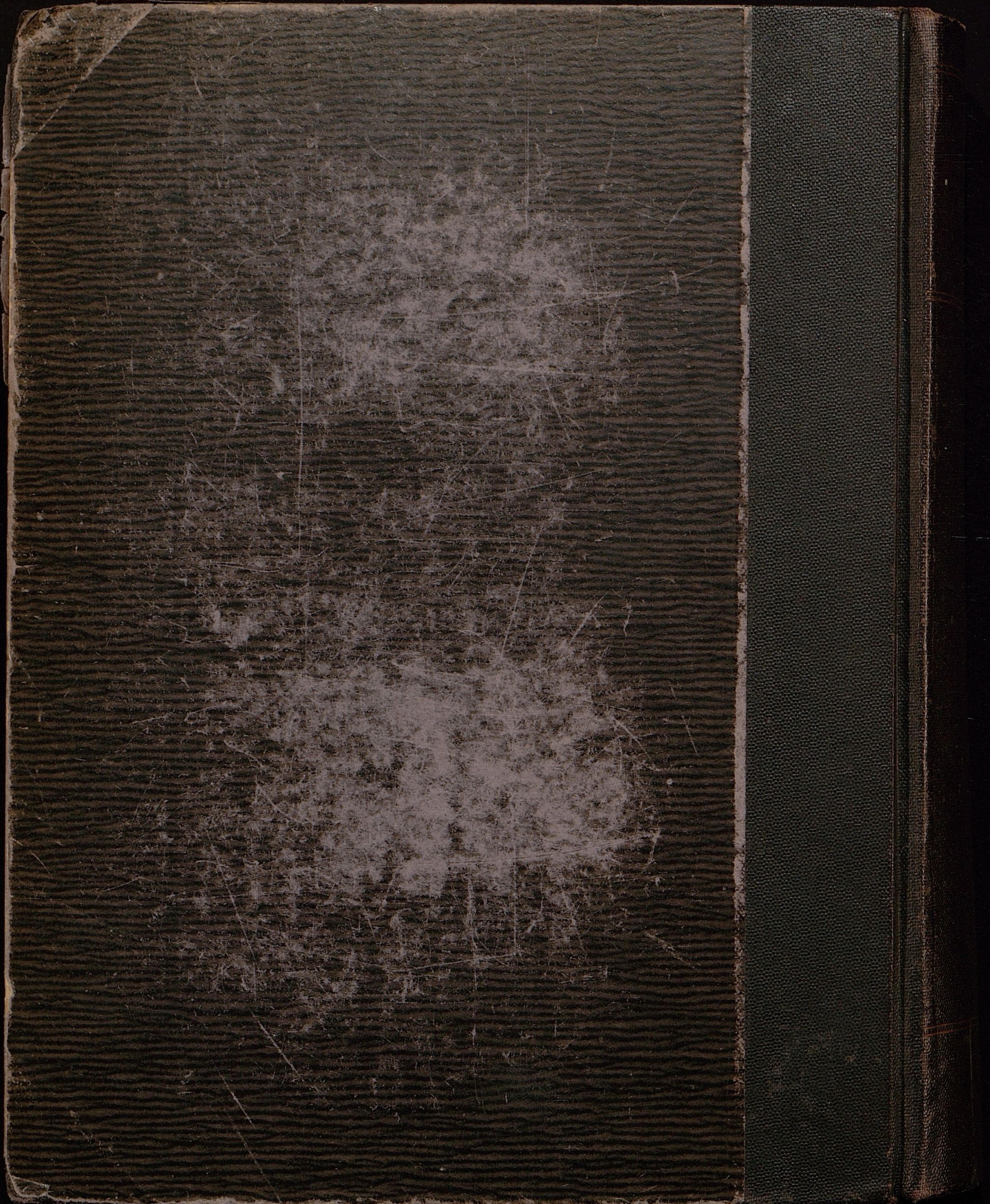
Wittenberg. Diss., 1613/23

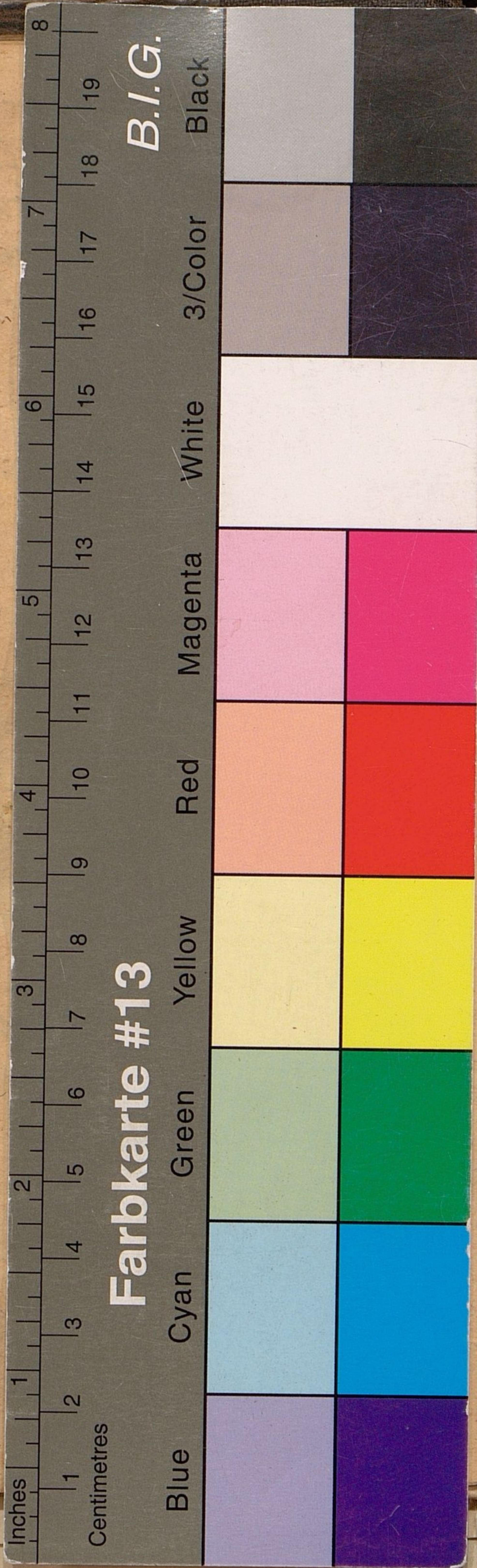
ULB Halle  
002 673 304

3



Vd 17





12937.

AUXILIO

D. O. M.

Disputationem hanc

DE

# CRIMINE LÆ. SÆ MAIESTATIS.

PRESIDE

Dn. VVOLFGANGO HIRSCHBA-  
CHIO J.U.D. ET IN CELEBER-  
rima Academia VVitteber-  
genfi Codicis P. P.

*In auditorio Ictorum publicè  
proponit*

JOANNES JUSTINUS MENIUS  
JENENSIS

*ad diem 27. Novembris.*

*Prudentissimum atq. Posti  
Fr. Gottfriedum Reutterum  
Cardi. fauferem suum hono  
ad publicam oppositionem e-  
mittat A.*

VVITEBERGÆ

Hæredes Laurentij Seuberlichij excudebant,

ANNO M. DC. XIII.